

Șapte din zece investitori anticipează o ascensiune a atractivității României (EY)

Șapte din zece investitori anticipează o ascensiune a atractivității României ca destinație de investiții în următorii trei ani, arată un studiu EY, publicat joi.

"România își menține ferm poziția rezilientă de piață, în pofida unui declin al investițiilor străine directe de 13% în 2023, captând încrederea investitorilor care încă întrevad potențialul acesteia", se arată în studiul de atractivitate EY România, efectuat în prima parte a anului 2024.

Conform sursei citate, anul 2023 a fost marcat de schimbări nuanțate și de o evoluție dinamică a investițiilor străine directe (ISD), reflectând tendința generală de scădere a numărului de proiecte ISD în Europa cu 4%.

"Numărul locurilor de muncă nou create a înregistrat o scădere mai mică, de 8% (de la 6.460, la 5.935 între 2023 și 2022), ceea ce înseamnă proiecte mai mari în medie. În contextul general al Europei Centrale și de Est, Ungaria a înregistrat performanțe mai bune, iar România a depășit Grecia și Bulgaria ca număr de proiecte ISD în 2023. În plus, România se situează pe locul cinci ca număr mediu de locuri de muncă create per proiect, depășind concurenți puternici, precum Polonia", susțin autorii cercetării.

Aproape jumătate (46%) dintre liderii executivi intervievați în cadrul studiului consideră că România a rămas o piață robustă și rezilientă pentru investiții în 2023, menționând că au în plan să-și consolideze sau să-și extindă operațiunile de aici în viitorul apropiat.

"Perspectivele favorabile sunt recunoscute de 67% dintre investitori, care prevăd o creștere a atractivității României ca destinație de investiții în următorii trei ani. România se remarcă prin depășirea Greciei și Bulgariei ca număr de proiecte ISD și prin clasarea pe locul cinci în Europa Centrală și de Est ca număr mediu de locuri de muncă create per proiect. Accesul la finanțări nerambursabile este considerat un factor decisiv de 72% dintre investitori. Sectoarele de interes includ software și servicii IT, produsele electronice, transporturile și logistica, care domina în atragerea investițiilor străine directe. Integrarea tehnologiilor emergente și accesul la o forță de muncă bine pregătită sunt esențiale, consolidând astfel poziția României ca o destinație atractivă pentru investiții durabile și cu impact semnificativ pe termen lung.", a declarat Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale.

Potrivit cercetării, Bucureștiul continuă să domine ca principală destinație pentru ISD, cu o cota substanțială de 40%. Iași și Timișoara au înregistrat câte 3 proiecte de investiții fiecare, iar Cluj-Napoca și Brașov cu câte 2 proiecte fiecare.

Cu toate acestea, în comparație cu datele de anul trecut, modelul de investiții din acest an sugerează o abatere de la atenția acordată în mod tradițional marilor centre economice, semnalând o dispersie mai largă a proiectelor în diverse orașe.

În ceea ce privește originea fluxurilor ISD, principalii investitori au rămas aceiași, Germania menținându-și poziția de lider în peisajul investițional românesc, cu 16 proiecte, la fel ca în 2022. Pe următoarele poziții, la mică distanță s-au clasat Marea Britanie și SUA, fiecare cu câte 6 proiecte.

"Principalele sectoare care au atras investiții străine directe în 2023 reflectă tendințele cheie observate în Europa, în top fiind sectorul software și servicii IT, în timp ce sectorul produselor electronice a ocupat o remarcabilă poziție secundă, ceea ce a reprezentat o diferență față de clasamentul european. Sectorul transporturilor și logisticii se află din nou în prim plan, înregistrând un avans accentuat, până pe locul al treilea în clasamentul investițiilor străine directe în România, un salt important de pe poziția a noua anul trecut", se precizează în

document.

Studiul mai arata ca principalii vectori ai ISD sunt sistemul fiscal favorabil, adoptarea tehnologiilor si disponibilitatea fortei de munca.

"Investitorii sunt atrasi de oportunitatile de expansiune pe pietele noi, iar România se distinge prin sistemul sau fiscal avantajos, adoptarea tehnologiilor emergente si disponibilitatea fortei de munca calificate", sustin consultantii EY.

Totodata, un procent semnificativ de 52% dintre respondenti vad accesul la pietele neexplorate ca un factor cheie, în timp ce 37% apreciaza sistemul fiscal si 35% valorificarea tehnologiilor noi. Aceste aspecte evidentiaza pozitia strategica a României între Est si Vest si creeaza un mediu propice pentru inovatie si afaceri, cu avantaje fiscale care o plaseaza într-o pozitie favorabila comparativ cu alte tari europene.

Calitatea si disponibilitatea fortei de munca în România sunt de asemenea apreciate, cu 26% dintre investitori considerându-le printre primii trei factori de atractie, marcând o crestere fata de anul anterior.

Totusi, aderarea partiala la spatiul Schengen pe cale aeriana si maritima stârnete îngrijorari privind migratia fortei de munca si potentialul exod al creierelor, ceea ce ar putea afecta competitivitatea tarii prin cresterea deficitului de forta de munca si presiuni asupra salariilor.

Cu toate acestea, perspectiva integrarii României în spatiul Schengen este privita cu optimism de investitorii din Europa Centrala si de Est, care anticipeaza noi oportunitati, în special în turism. Aderarea la Schengen este vazuta ca un factor care ar putea îmbunatati performantele comerciale ale României, similar cu experientele altor tari din regiune.

Un procent impresionant de 72% dintre investitori considera accesul la finantarile nerambursabile ca fiind un factor cheie în atragerea investitiilor straine directe (ISD). Desi stimulentele nationale nu mai sunt la fel de atractive ca în trecut, finantarile nerambursabile ramân esentiale pentru atractivitatea investitionala.

Totodata, România se remarca prin disponibilitatea unei game variate de programe de ajutor de stat, cu fonduri UE ce pot fi utilizate pentru proiecte cu investitii majore de capital. În urmatorii trei ani, se estimeaza ca ajutorul de stat va atinge 2 miliarde de euro, depasind suma de 1,2 miliarde de euro din perioada 2021-2023.

Desi numarul de proiecte de investitii straine directe (ISD) în România în 2023 a scazut cu 13%, optimismul investitorilor ramâne puternic, cu 67% anticipând o crestere a atractivitatii tarii ca destinatie de investitii în urmatorii trei ani, fata de 41% în anul precedent.

"Aceasta încredere este sustinuta de îmbunatatirile legislative si de reglementare ale României si de accentul pe sectoare strategice cu potential de crestere. În plus, eforturile de digitalizare si inovatie, împreuna cu modernizarea infrastructurii si optimizarea proceselor administrative, sunt vazute ca factori cheie în atragerea investitorilor", precizeaza consultantii EY.

Cu toate acestea, inflatia este identificata ca principalul risc pentru atractivitatea României, cu 14% dintre executivi declarându-se preocupati în acest sens, urmata de datoria publica si tensiunile geopolitice. Totusi, se asteapta ca România sa își consolideze pozitia de centru atractiv pentru investitii durabile, sustinuta de o crestere reala anticipata a PIB-ului si de o inflatie în scadere în anii urmatori.

Potrivit studiului, atractivitatea unei destinatii luata în calcul pentru proiectele de investitii este definita ca o combinatie între imagine, gradul de încredere din partea investitorilor si perceptia privind capacitatea tarii sau

zonei respective de a oferi cele mai competitive beneficii pentru ISD.

Cercetarea în teren a fost realizată de EuroMoney, în intervalul februarie - martie 2024 prin intermediul unor chestionare online, pe baza unui esantion reprezentativ format din 100 de factori de decizie la nivel de conducere executivă și consiliu de administrație. Jumătate dintre respondenți sunt situați în România, 40% în alte țări din Europa, 6% în SUA, iar restul în Japonia, China, Israel și Emiratele Arabe Unite.

EY are peste 1.000 de angajați din România și Republica Moldova și oferă servicii integrate de audit, asistență fiscală, juridică, strategie și tranzacții, consultanță pentru companii multinationale și locale.